

Liite: Keski-Uudenmaan pelastustoimen alueen vastaus Etelä-Suomen aluehallintoviraston selvityspyyntöön annettujen korjausmääräysten toteutumisesta

Etelä-Suomen aluehallintoviraston selvityspyyntö 14.11.2022

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, jäljempänä AVI, lähetti 14.11.2022 selvityspyynnön, joka koskee 21.4.2021 (ESAVI/29014/2020) annetun päätöksen toteutumista.

AVI on määrännyt päätöksellään Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimea korjaamaan pelastustoimen palvelujen tasossa havaitut huomattavat epäkohdat. Keski-Uudenmaan pelastustoimen alueen ensimmäisen yksikön ja pelastustoiminnan toimintavalmiusaikojen täytyminen asetettujen riskiruutukohtaisten vähimmäistavoitteiden mukaisesti ei ole ollut riittävä riskiluokan I kiireellisissä tehtävissä.

AVI määräsi korjaustoimenpiteet toteutettavaksi Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen johtokunnan (8.12.2020) hyväksymän suunnitelman ja aikataulun mukaisesti. Määräyksen ensimmäinen osa koskee vuotta 2022, jonka mukaisesti tulisi:

”Vuoden 2022 loppuun mennessä ensimmäinen yksikkö saavuttaa kiireellisissä pelastustehtävissä Vantaan Myyrmäen alueen riskiluokan I riskiruudut ID 55671, 55672 ja 55673 sekä niiden ympärille muodostuvan yhtenäisalueen (riskiruudut ID 56344, 56346, 56347 ja 55669) riskiluokalle I asetetun 6 minuutin toimintavalmiusaikatavoitteen mukaisesti, vähintään 50 %:ssa tehtävistä.”

AVI pyytää Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimea toimittamaan 31.12.2022 mennessä selvityksen, jolla se osoittaa, että ensimmäinen yksikkö saavuttaa korjausmääräyksessä edellytetyt kiireellisissä pelastustehtävissä Vantaan Myyrmäen alueen yllä mainituissa riskiruuduissa riskiluokalla I asetetun 6 minuutin toimintavalmiusaikatavoitteen mukaisesti vähintään 50 %:ssa tehtävistä. Selvityksen tarkasteluajanjakso on 1.11.2021- 31.10.2022.

Myyrmäen kriittisten riskiruutujen toimintavalmiusaika

Selvityspyynnössä esitettyjen Myyrmäen seitsemän riskiluokan I ruudun toimintavalmiusajat ovat olleet 1.11.2021-31.10.2022 samalla tasolla kuin vuonna 2020.

Ruutu ID	Tehtävä-määrät	Ens. yks. TVA mediaani (mm:ss)	Tavoiteajassa saavutettujen hälytysten osuus, %
55669	11	08:16	18,2 %
55671	12	08:50	8,3 %
55672	11	08:31	9,1 %
55673	18	06:27	33,3 %
56344	14	07:46	0,0 %
56346	11	07:02	36,4 %
56347	8	06:19	25,0 %
Yhteensä / keskimäärin	85	07:42	18,8 %

Taulukossa on esitetty tehtävien tiedot riskiluokan määrittelevien onnettomuustyyppien osalta. Näitä onnettomuustyypppejä ovat Ihmisen pelastaminen, Liikenneonnettomuus, Liikennevälinepalo, Muu tulipalo, Rakennuspalo, Rakennuspalovaara, Räjähdyt/räjähdysvaara, Sortuma/sortumavaara ja Vaarallisten aineiden onnettomuus.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos ei vielä toistaiseksi pysty täyttämään AVIn määräyksessä edellyttämää 6 minuutin toimintavalmiusajan mediaania Myyrmäen kriittisissä riskiluokan I ruuduissa. Pelastuslaitos, Vantaan kaupunki sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ovat kuitenkin koko ajan edistäneet uusien valmiusasemien rakentamista, joiden avulla kyseessä oleviin toimintavalmiusajan puutteisiin pyritään vastaamaan.

Neljän uuden valmiusasemien rakentaminen Vantaalle

Alkuperäisen suunnitelman mukaan Vantaalle rakennettaisiin neljä uutta valmiusasemaa vuosina 2022-2026. Ensimmäiseksi suunniteltiin rakennettavan Myyrmäki, toisena Hakunila, kolmantena Tikkurila ja neljäntenä Korso.

Asian käsittely on edennyt Vantaan kaupungilla ja pelastuslaitoksessa seuraavasti:

- AVI lähetti 14.10.2020 selvityspyynnön Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimen palvelutasossa olevasta huomattavasta epäkohdasta
- Johtokunta päätti 8.12.2020 lähettää vastauksen ja suunnitelman AVIn selvityspyyntöön
- AVI teki päätöksen 21.4.2021 asiasta. Päätös oli pelastuslaitoksen esityksen mukainen
- AVIn päätöksen käsittely johtokunnassa 25.5.2021
- kesä ja syksy 2021, tonttien etsiminen aluearkkitehtien avulla ja valmiusasemien tarveselvitysten laatiminen Vantaan Tilakeskuksen kanssa
- Valmiusasemien tarveselvitykset johtokunnassa 2.11.2021, kaupunkitilalautakunnassa 13.10.2021 ja Vantaan kaupunginhallituksessa 15.11.2021
- Tarveselvitykset Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen väliaikaisessa valmistelevassa toimielimessä 17.11.2021

Tässä vaiheessa oli selvää, että ensimmäisenä päässään rakentamaan Tikkurilaan. Tikkurilan VPK:lla oli vuokratontti, joka on kaavoitettu paloasemalle. Tämän tontin vuokrasopimus siirrettiin pelastuslaitokselle ja Tikkurilan valmiusaseman hankesuunnitelma käynnistettiin. Kaikki valmiusasemat rakennetaan samanlaisina, joten Tikkurilan hankesuunnitelma soveltuu myös muiden valmiusasemien rakentamiseen.

Hankesuunnitelma hyväksyttiin johtokunnassa 22.3.2022. Vantaan Tilakeskus lupautui kilpailuttamaan hankkeiden toteutuksen, jonka jälkeen sopimusten tekeminen olisi siirretty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen luottamuselimien käsittelyyn.

Kesäkuussa 2022 Vantaan Tilakeskus ilmoitti, ettei se ehdi kilpailuttamaan hankkeita, vaan se jää Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tehtäväksi. Hyvinvointialueen toiminta, myös Tilakeskuksen osalta, käynnistyy vasta 1.1.2023. Valmisteluhenkilöstö kuitenkin solmi syksyllä 2022 HUS Kiinteistöt Oy:n kanssa konsulttisopimuksen, jossa HUS toimii projektinvetovastuussa ja kilpailuttaa suunnittelijat ja rakentajan. Ensimmäinen suunnittelijakokous pidettiin 22.10.2022 ja Tikkurilan valmiusaseman rakennuslupa jätetään joulukuussa 2022. Kaupunkikuvaneuvottelukunta puoltaa hankkeita 1.12.2022 kokouksessa tekemänsä päätöksen mukaisesti.

Hyvinvointialueiden pelastuslautakunta aloitti toimintansa elokuussa, ja se on käsitellyt valtiolle toimitettavaa investointisuunnitelmaa kokouksissaan 31.8., 8.9. ja 7.11.2022. Pelastuslaitokselle on varattu Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lainanottovaltuutta 18,5 miljoonaa euroa valmiusasemien rakentamiseen vuosina 2023-2026.

Valmiusasemien tonteista viimeisenä saadaan käyttöön Myyrmäen tontti. Kivikaudenpuistoon sijoittuvasta tontista tehtiin kaavamuutos, mikä hyväksyttiin Vantaan kaupunginvaltuustossa 14.11.2022. Tontin naapurit ovat ilmoittaneet valittavansa kaavamuutoksesta hallinto-oikeuteen, joten oletettavasti rakentamista ei voida aloittaa muutama vuoteen.

Valmiusasemien rakentamisaikataulu

Aikataulu tulee vielä tarkentumaan, mutta tämän hetken tiedon mukaan:

- Tikkurilan valmiusasema valmistuu alkuvuodesta 2024
- Hakunilan valmiusasema valmistuu loppuvuodesta 2024
- Korson valmiusasema valmistuu 2025
- Myyrmäen valmiusasema valmistuu 2026

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimintavalmiuden puutteet kyseisissä kaupunginosissa paranevat vasta valmiusasemien käyttöönoton jälkeen.

Pelastustoimen järjestämislain (613/2021) astuessa voimaan 1.1.2023 pelastustoimen palvelujen järjestäminen siirtyy hyvinvointialueiden vastuulle. Samassa yhteydessä korjausmääräyksen alkuperäinen kohde, Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimi lakkaa olemasta.

Tästä syystä annetut korjausmääräykset tullaan asettamaan AVIn toimesta uudella päätöksellä pelastustoimen palvelujen järjestämisestä vastaaville hyvinvointialueille 1.1.2023 jälkeen. On toivottavaa, että edellä esitetty aikataulu otetaan siinä yhteydessä huomioon.

Lisätiedot:

pelastuspäällikkö Jussi Rahikainen, puh. 040 527 4425, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi